

**การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านนาใหญ่ ตำบลนากลาง
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา**

นางสาววิมลรัตน์ โกะสูงเนิน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

นางสาววิมลรัตน์ โกะสูงเนิน : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง:กรณีศึกษา

กองทุนหมู่บ้านนาใหญ่

อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ชัยวัฒน์ จิตราวสน์, 48 หน้า

ในการทำสารนิพนธ์ ผู้วิจัยมีจุดประสงค์หรือวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ ดังนี้ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อศึกษา “ปัจจัยและตัวแปร ” ที่จำเป็นที่ทำให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกิดขึ้นได้ อยู่ได้และเติบโตได้ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการบริหารจัดการเงินหนึ่งล้านบาท เพื่อทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งในการสร้างศักยภาพของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อศึกษาระดับฐานรากของระบบเศรษฐกิจ สังคม ของหมู่บ้านและชุมชนเมืองซึ่งผู้วิจัยดำเนินงานโดยใช้เครื่องมือเป็นสื่อช่วยในการเก็บข้อมูล เช่น การสัมภาษณ์ การศึกษาจากเอกสาร การสังเกต การทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชน แบบรายงาน การเก็บข้อมูล (ปร.) ต่าง ๆ ซึ่งเมื่อได้ข้อมูลมาแล้วผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้ด้วยวิธีต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในเรื่องเดียวกันมาประมวลเข้าด้วยกัน เพื่อง่ายต่อการใช้งานในด้านต่าง ๆ ถ้าพบว่า ข้อมูลที่เก็บมาได้มีข้อแตกต่างกันมากก็ทำการตรวจสอบข้อมูลนั้น ๆ กับแหล่งที่มาของข้อมูลหรือแหล่งอื่น ๆ ที่มีความเชื่อถือได้และมีความชัดเจนในเนื้อหาในส่วนนั้น เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลจนมีความชัดเจนให้มากที่สุดแล้ว จากนั้นก็นำมาเรียบเรียงจนได้ประเด็นที่ชัดเจนและมีข้อมูลตรงกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงให้ได้มากที่สุด

ผลการวิจัย พบว่า โครงการกองทุนหมู่บ้านมีการจัดการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการได้ชัดเจนในเรื่องของการแบ่งหน้าที่กัน มีการนำเงินที่ได้ไปลงทุนตามวัตถุประสงค์ และคาดว่าจะมีการชำระคืนเงินได้ประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการ ของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

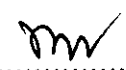

.....
(อาจารย์ชัยวัฒน์ จิตรวาสน์)

กรรมการสอบ

.....
(อาจารย์ชัยวัฒน์ จิตรวาสน์)

.....
(อาจารย์ณิธิวีดี ทาเวียง)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

.....
(รองศาสตราจารย์ทรงพร ทาเจริญศักดิ์)
คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่ เดือน ปี ๒๕๔๕
..... พ.ศ.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคล และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วงเหลือ อย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานวิจัย อาทิเช่น

คณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ให้การศึกษาและให้คำปรึกษา

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ช่วยเหลือให้คำปรึกษา ติดต่อประสานงานและให้ข้อมูล

องค์การบริหารส่วนตำบลนากลางงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลและการติดต่อประสานงาน

เจ้าคณะตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ที่อำนวยความสะดวกให้สถานที่จัดกิจกรรม

เจ้าอาวาสวัดนาใหญ่ ตำบลนากลาง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ที่อำนวยความสะดวกให้สถานที่จัดกิจกรรม

นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ที่ให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าข้อมูล

อาจารย์ ชัยวัฒน์ จิตรวาสน์ ให้คำปรึกษาตรวจทานและให้การศึกษา

ประธานกองทุนหมู่บ้าน นายประหลอด เครือสูงเนิน ที่ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และให้ข้อมูล

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกกองทุน และชาวบ้านนาใหญ่ ที่ได้เสียสละเวลาให้ข้อมูล และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

นางสาววิมลรัตน์ โกะสูงเนิน

สารบัญ

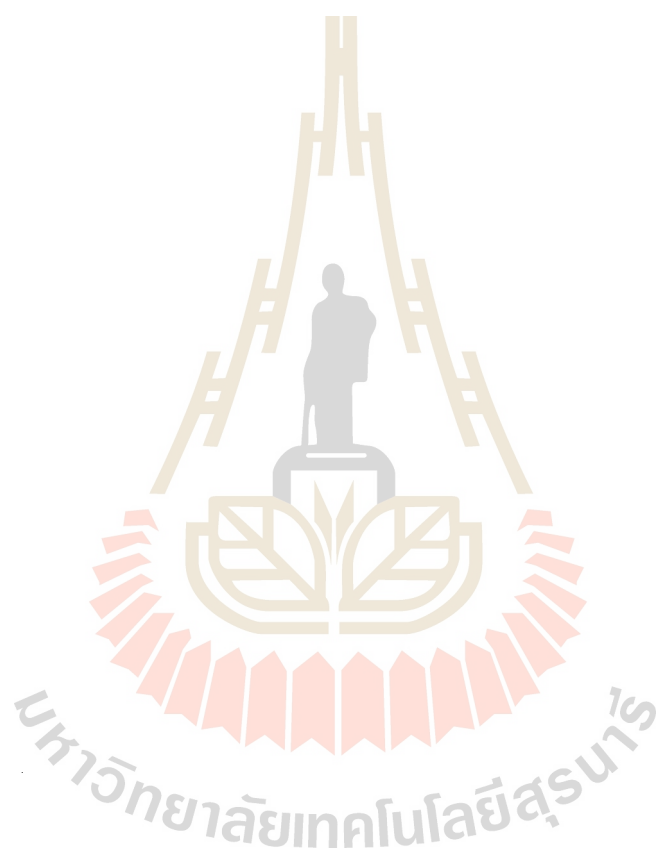
	หน้า
บทคัดย่อ	ก
หน้าอำนวยการ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	1
กรอบความคิดทฤษฎี	1
วิธีดำเนินการ	2
ผลที่คาดว่าจะได้รับการประเมินโครงการ	2
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	3
1. นโยบาย หลักการและวัตถุประสงค์	3
2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544	4
3. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	6
4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน	8
5. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง	9
6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ..	9
7. หลักการประเมินโครงการแบบซีพีพี เมเดล (CIPP Model)	10
8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารและจัดการกองทุน และชุมชนเมือง	11

บทที่ 3	วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	12
1.	วิธีการประเมินโครงการ	12
2.	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	13
3.	ตัวแปร/ตัวชี้วัดในการประเมินโครงการ	14
4.	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ	16
5.	การเก็บรวบรวมข้อมูล	16
6.	การวิเคราะห์ข้อมูล	16
บทที่ 4	ผลการติดตามการประเมินโครงการ	18
1.	ผลการประเมินบริบทชุมชน	18
2.	ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม	23
3.	ผลการประเมินผลเทคนิควิธีการทำธุรกิจของผู้รู้	26
4.	สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	26
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	27
1.	วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	27
2.	วิธีดำเนินการ	27
3.	ผลการดำเนินการ	27
4.	ผลการประเมินผลเทคนิควิธีการทำธุรกิจของผู้รู้	28
5.	อภิปรายผล	29
6.	ข้อเสนอแนะ	29
บรรณานุกรม		30
ภาคผนวก		31

สารบัญตาราง

หน้า

จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำ	21
---------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายเร่งด่วนของทางรัฐบาลที่มองเห็นความสำคัญของแต่ละท้องถิ่น ที่ประชาชนในท้องถิ่นยังมีรายได้น้อยไม่เพียงพอค่าใช้จ่าย รัฐบาลจึงได้ลงมติมีความประสงค์อยากเห็นประชาชนในท้องถิ่นได้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยที่ประชาชนในท้องถิ่นไม่ต้องออกไปทำงานยังสถานประกอบการที่อยู่ไกลกับชุมชนหรือหมู่บ้าน ทางรัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนลงมายังภายในท้องถิ่น โดยได้จัดสรรเงิน 1 ล้านบาทให้กับแต่ละท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในท้องถิ่น โดยใช้ชื่อโครงการ “ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ” ขึ้น เพื่อจะได้ช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีการสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉิน อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นได้จัดการบริหารเงินเพื่อสร้างศักยภาพในการสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เพื่อมุ่งไปสู่การพึ่งพาตนเองแบบยั่งยืน

เมื่อมีการจัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จ ทางรัฐบาลต้องการรู้ว่า “ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ” ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้หรือไม่ ทางรัฐบาลจึงได้มีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. เพื่อศึกษา “ ปัจจัยและตัวแปร ” ที่จำเป็นที่ทำให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกิดขึ้นได้ อยู่ได้และเติบโตได้
3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการบริหารจัดการ เงิน 1 ล้านบาท
4. เพื่อทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งในการสร้างศักยภาพของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
5. เพื่อศึกษาระดับฐานรากของระบบเศรษฐกิจ สังคม ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3. กรอบความคิดทฤษฎี

ทฤษฎี CIPP MODEL

การประเมินโครงการโดยใช้ทฤษฎี CIPP โดยมีตัวอักษรมีความหมาย ดังนี้

C : Context Evaluation การประเมินสถานะแวดล้อม เป็นการประเมินก่อนการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการประเด็นของปัญหาเป้าหมายของโครงการ

I : Input Evaluation การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการพิจารณาความเหมาะสมของทรัพยากร เช่น จำนวนประชากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยี ต่าง ๆ รวมถึงการวางแผนการดำเนินโครงการ

P : Process Evaluation การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการต่อไปมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

P : Product Evaluation การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายของโครงการ

4. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. สังเกตและศึกษาสภาพทั่วไปของท้องถิ่น
2. ศึกษาเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ศึกษาและทำความเข้าใจกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. ใช้ทฤษฎีต่าง ๆ ในการวิเคราะห์และกำหนดตัวชี้วัด ตัวแปรในการใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
5. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบ บร. ต่าง ๆ เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกตและ การมีส่วนร่วมในชุมชน
6. ประมวลผลสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบรูปแบบการประเมินและเครื่องมือที่ใช้ เพื่อทราบตัวชี้วัดต่าง ๆ และผลการวิเคราะห์ติดตามผล
7. ลงมือเขียนสารนิพนธ์

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับการประเมินโครงการ

ผลการศึกษานี้จะได้รับประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. สามารถทราบถึงจุดเด่น จุดด้อย ของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. สามารถได้ทราบถึงการสัมฤทธิ์ผลของความสำเร็จที่ตั้งวัตถุประสงค์เอาไว้
3. ได้ทราบและเข้าใจถึงปัญหา อุปสรรค ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. ได้ทราบและมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้นำหลักวิชาต่าง ๆ ซึ่งได้ประมวลจากแนวคิดหรือหลักทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมถึงข้อมูลอื่น ๆ เพื่อแสดงว่าหลักวิชาด้านเทคนิควิธีการประเมินและหลักวิชาด้านเนื้อหาสาระที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการประเมินในครั้งนี้มีความถูกต้องสมเหตุสมผล ซึ่งมีประเด็นในการประเมินเนื้อหาสาระทั้งหมด 9 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. นโยบาย หลักการและวัตถุประสงค์
 2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
 3. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
 4. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 5. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน
 6. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 7. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 8. หลักการประเมิน โครงการ รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model
 9. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
1. นโยบาย หลักการและวัตถุประสงค์
- 1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายของรัฐบาลซึ่งมี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพเสริมรายได้ พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. ความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. การบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน ตามแนวทางให้หมู่บ้านเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
4. การติดตามและประเมินผล โดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านของตนเอง
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบไปด้วย 2 หมวดดังนี้

หมวดที่ 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (กทบ.) อาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกิน 4 คน ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการเป็นคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนอย่างน้อย 3 คน แต่ไม่เกิน 7 คน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกเมื่อครบกำหนดวาระ หากยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. เสียชีวิต
2. ลาออก
3. เป็นบุคคลล้มละลาย
4. คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
5. เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
6. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในการประชุมคราวใดถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการ 1 คน มีเสียงลงคะแนน 1 เสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก 1 เสียง เพื่อเป็นการชี้ขาด

การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุน
2. กำหนดแผนจัดหาเงินทุนของกองทุนและแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
3. จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
4. กำหนดแผนงาน และอกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้งและแนวทางการ

บริหารงานกองทุน

5. ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหาและจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน

6. ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและการบริหารกองทุน
7. แต่งตั้งอนุกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบ
8. ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติตามระเบียบ

9. เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ อาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วย

10. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นหรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

หมวดที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
2. ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
3. ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
5. ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนและแนวทางการบริหารกองทุน
6. จัดให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน
7. พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
8. ให้การสนับสนุน ปรีกษาหารือและข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
9. ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
10. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
11. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

3. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เพื่อให้การบริการจัดการกองทุนหมู่บ้าน บ้านนาใหญ่ ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการสร้างนิตยการอดออม เสียสละ เอื้ออาทร และเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอื้อประโยชน์ต่อ

สมาชิกโดยรวม จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบการเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านไว้ดังนี้

1. ที่ตั้งของกองทุน

162 หมู่ 2 บ้านนาใหญ่ ต. นากลาง อ. สูงเนิน จ. นครราชสีมา 30380

2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิก
2. เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น
3. เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
4. เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี
5. เพื่อพัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม

3. แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

1. เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
2. เงินกู้ยืม
3. ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
4. ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
5. เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
6. เงินค่าหุ้น
7. เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
8. เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระติดพัน

อื่นใด

4. คุณสมบัติของสมาชิก

1. เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่ที่ 2 ต. นากลาง อ. สูงเนิน จ. นครราชสีมา เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนการจัดตั้งกองทุน
 2. เป็นผู้มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนคนไร้ความสามารถ
 3. เป็นผู้มิมีนิสัยอันดองาม มีความรู้ ความเข้าใจ และสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน
 4. เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
 5. อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

1. ยื่นคำขอเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
2. ผู้ที่มีคุณสมบัติสามารถยื่นความจำนงหรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนได้ เดือนละ 1 ครั้ง โดยสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ทั้งลักษณะปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มองค์กรชุมชน แล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครสมาชิก

3. คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก
เมื่อคณะกรรมการกองทุนพิจารณาคุณสมบัติและเห็นสมควรรับบุคคลนั้นเข้าเป็นสมาชิกจะแจ้งบุคคลนั้นให้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า ค่าหุ้น ภายใน 3 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งให้เข้าเป็นสมาชิก

6. การฟื้นฟูสภาพจากการเป็นสมาชิก

1. เสียชีวิต
2. ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน
3. วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
4. ที่ประชุมใหญ่ สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของผู้ร่วมประชุม
5. จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด
6. จงใจปิดบังความเป็นจริงอันควนแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก
7. นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุ
8. มีลักษณะและคุณสมบัติไม่ตรงกับที่ได้ระบุ

4. แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน

การขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามสภาพความเป็นจริง สำหรับหมู่บ้านและชุมชนเมือง จะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สร้างจิตสำนึกและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของประชาชนในหมู่บ้าน
2. เลือกสรรคนดีเป็นกรรมการกองทุน
3. จัดทำระเบียบข้อบังคับ
4. การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
5. การขอรับการจัดสรรเงินจากรัฐบาล
6. การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

5. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่าง ๆ เนื่องจากกระบวนการเลือกคณะกรรมการกองทุนจะต้องเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. 2544

1. ต้องมีครัวเรือน 3 ใน 4 ของครัวเรือนทั้งหมดเข้าร่วมประชุม
 2. การเลือกคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม
- คณะกรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้
1. เป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
 2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์
 3. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียทางการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
 4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 5. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
 6. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดต่อการกำหนดโทษหรือการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก
 7. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์การ หรือหน่วยงานที่สังกัด
 8. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540
 9. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุน

6. การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการมีอำนาจอนุมัติเงินกู้รายหนึ่ง ๆ ไม่เกิน 20,000 บาท

2. คณะกรรมการต้องบันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงินตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ให้ผู้กู้และผู้และธนาคารทราบ

3. คณะกรรมการกองทุน เรียกหลักประกันเงินกู้ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

4. คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบของที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีตประเพณี และสภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลักและปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนอย่างเปิดเผย

5. กำหนดระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ การกำหนดชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย

6. ถ้าผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ให้คณะกรรมการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน

กรณีกองทุนหมู่บ้าน บ้านนาใหญ่ มีเกณฑ์สำหรับการพิจารณาเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังต่อไปนี้

- สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจะต้องจัดทำโครงการเพื่อขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุนโดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

- ลักษณะโครงการต้องเป็นโครงการที่สามารถดำเนินได้จริง มีความเป็นไปได้ทางการตลาดและสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

- สมาชิกรายหนึ่งกู้ได้ไม่เกิน 20,000 บาท มีผู้ค้ำประกัน 2 คน หรือหลักทรัพย์สินค้ำประกัน ถ้าผู้มากกว่านั้นต้องให้คณะกรรมการพิจารณาร่วมกัน

- การดำเนินการตามโครงการที่ขอกู้และการจัดทำรายงาน สมาชิกจะต้องดำเนินการโครงการที่ขอกู้ให้สำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และจัดทำรายงานความก้าวหน้าตามแบบรายงานที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

- การชำระคืนเงินกู้ ต้องคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยภายในเวลา 1 ปี

- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ร้อยละ 6 บาทต่อปี กรณีผิดนัดชำระหนี้ดอกเบี้ยที่ค้างชำระคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 บาทต่อเดือน

- ค่าปรับ ในกรณีผู้ผิดสัญญาเงินกู้ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 0.5 บาทต่อวัน เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้จากคณะกรรมการ

7. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพพีโมเดล (CIPP Model)

- จำเนียร สุขหลาย และคณะ ได้สรุป “รูปแบบการประเมินแบบ ชีพพีโมเดล” ในหนังสือรวมบทความทางการประเมินโครงการ ดังนี้

เป็นการวิเคราะห์กิจกรรมและข้อมูลที่จะประเมินเพื่อสนองความต้องการของผู้ตัดสินใจ การรวบรวมสารสนเทศที่ต้องการ การเสนอสารสนเทศให้แก่ผู้ตัดสินใจและเชื่อว่าการตัดสินใจนั้นจะเป็นไปด้วยความสมเหตุสมผลในการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

- สตีฟเฟลปป์ ได้สรุป “รูปแบบการประเมินโครงการแบบชีพพีโมเดล” ในหนังสือ การประเมินเพื่อพัฒนา ดังนี้

เป็นกระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ

8. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นโครงการที่มุ่งสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติกองทุนแล้วเสร็จเพื่อเป็นการเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่นในชุมชนซึ่งเป็นผู้กำหนดอนาคต เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่ความเข้มแข็งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการจัดสรรทุนการศึกษาแก่บัณฑิตให้เข้าศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในพื้นที่หมู่บ้านเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกองทุน โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมินผลโครงการ การเรียนรู้ชุมชน การประเมินผลและพัฒนาชุมชนที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยในการทำการวิจัยให้สะดวกยิ่งขึ้น

ดังนั้น เมื่อโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้เกิดขึ้นจึงเป็นผลดีแก่กองทุนหมู่บ้าน เพราะจะได้ดำเนินการ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพและทำให้ท้องถิ่นหรือชุมชนได้มีเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ หรือเป็นการเสริมสร้างอาชีพใหม่ ๆ ภายในหมู่บ้านหรือชุมชน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการครั้งนี้ เพื่อทราบแนวทางวิธีการดำเนินการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้ ดังนั้นจึงทำการประเมินโครงการทั้ง 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. วิธีการประเมินโครงการ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นการประเมินตามสภาพความเป็นจริงของทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อจะได้ทำการตัดสินใจคุณค่า จุดเด่น จุดด้อย สำหรับตัวชี้วัดบางตัว เพื่อเป็นการชี้แนะแนวทางสำหรับการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การประเมินโครงการในครั้งนี้จะใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ (CIPP Model) ซึ่งจะประเมินในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของชุมชน ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าทั้งปวงของหน่วยระบบบริหารจัดการและของหน่วยระบบกิจการของผู้กู้ เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ ข้อมูลนั้นจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ต้องประเมินในด้านต่าง ๆ คือ
 - ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการ
 - ยุทธวิธีที่ใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
 - การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้โครงการดำเนินไปได้

ผลที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้า คือ การวิเคราะห์รูปแบบของวิธีการที่ใช้ในการประเมิน จะช่วยให้ข้อมูลที่จะตัดสินใจเป็นไปตามยุทธวิธีเพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการของทั้งสองหน่วยระบบ คือ หน่วยระบบบริหารจัดการกองทุนและหน่วยระบบกิจการของผู้กู้ เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้ เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการ ซึ่งการประเมินกระบวนการนั้นมีวัตถุประสงค์ใหญ่ ๆ อยู่ 3 ประการ คือ

1. เพื่อหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการ
2. เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผน
3. เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

การประเมินกระบวนการสารสนเทศจะถูกวิเคราะห์รวบรวมและนำเสนอเท่าที่ผู้ดำเนินโครงการต้องการเท่านั้น แต่ในช่วงแรก ๆ อาจจะเป็นการประเมินทุกวันเป็นประจำ การประเมินนี้ไม่เพียงแต่ให้สารสนเทศที่ต้องการแก่ผู้ตัดสินใจในการคาดคะเนล่วงหน้าและการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาเท่านั้น แต่ยังต้องบันทึกสารสนเทศของกระบวนการสำหรับแปลความหมายของความสำเร็จของโครงการด้วย

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นในหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ และหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย ซึ่งจะช่วยให้ตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและดูผลสำเร็จของโครงการ มีจุดหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จ โดยเฉพาะเมื่อสิ้นสุดวัฏจักรของโครงการเท่านั้น แต่ยังคงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในระหว่างปฏิบัติตามโครงการด้วย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กระบวนการประเมินโครงการประกอบด้วยระเบียบวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ มากมาย กระบวนการแต่ละขั้นตอนล้วนมีความสำคัญต่อการประเมินทั้งสิ้น แต่เรื่องที่จะขาดไม่ได้ คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสามารถกำหนดขอบเขตของประชากรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ให้มีความครอบคลุมได้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน ระยะเวลาและงบประมาณ ทำให้การสำรวจข้อมูลมีทิศทางที่ชัดเจน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจข้อมูลเฉพาะที่อยู่ในขอบเขตของประชากรที่ได้ถูกกำหนดไว้เท่านั้น

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มที่ถูกเลือกจากประชากรขึ้นมาเป็นตัวอย่างเพื่อใช้เป็นตัวแทนของประชากรในการศึกษา ผลการศึกษาที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ย่อมเป็นผลการศึกษาจากประชากรด้วยเช่นกัน

การประเมินที่ได้ผลตรงกับลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษาได้จากการศึกษากับประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรเพื่อใช้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรสำหรับการใช้ในการศึกษา จึงเป็นวิธีการที่นักวิจัยทั้งหลายนำมาใช้กันมาก วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรสามารถแบ่งได้เป็น 2 วิธี คือ

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น

ทั้ง 2 วิธี เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ทุกหน่วยของประชากรมีโอกาสถูกเลือกไม่เท่าเทียมกันและผู้วิจัยไม่สามารถกำหนดหรือประมาณค่าโอกาสที่ใช้เลือกกลุ่มตัวอย่างได้

ซึ่งในการประเมินในครั้งนี้จะทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น ซึ่งทำให้การเก็บข้อมูลมีทิศทางที่ชัดเจน มีความเป็นจริงให้มากที่สุด

3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ในการกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้ทำการวิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดตามกรอบความคิดทฤษฎีเชิงระบบหรือตามกรอบการประเมินแบบ ชิพป์ โมเดล (CIPP MODEL)

ตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วย ตัวชี้วัดของหน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้รู้ ได้แก่

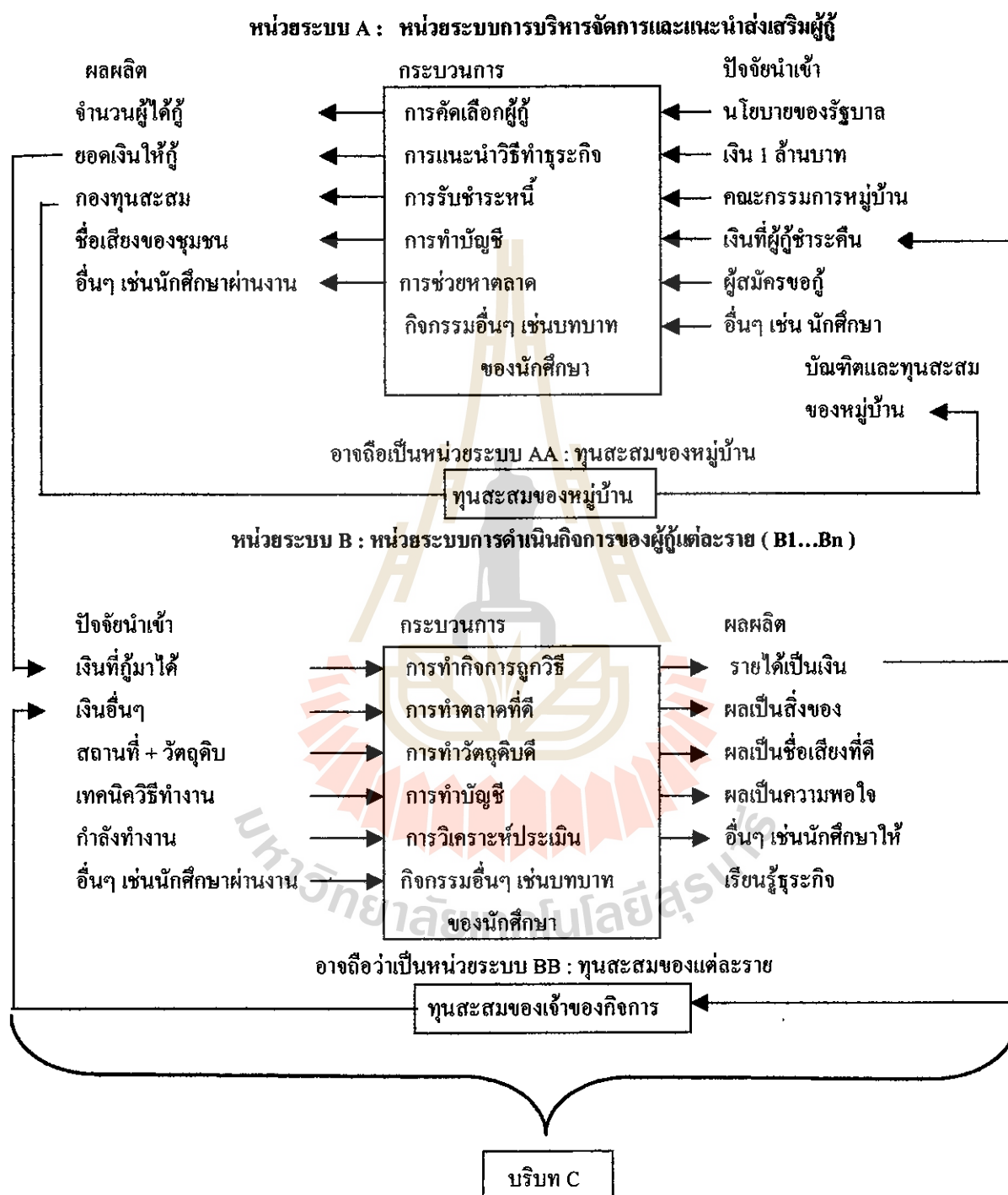
- ตัวชี้วัดบริบท แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

- 1) บริบทระดับประเทศ เช่น ป่าไม้ สภาพของดิน สภาพศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วย ความยากจนของประชากร สภาพแวดล้อม การเป็นหนี้สินของประชากร ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าต่าง ๆ

- 2) บริบทระดับท้องถิ่น เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน สภาพป่าและหนองน้ำ สภาพที่ดินทำกินของชาวบ้านในหมู่บ้าน

ตัวแปรที่ใช้ในการประเมินโครงการภายในท้องถิ่น เช่น ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน สภาพปัจจุบัน ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน ด้านวัฒนธรรม ความสามัคคี ความขยัน การมีแหล่งท่องเที่ยว การมีแหล่งอาหาร การแตกแยกของครอบครัว โรคภัยประจำท้องถิ่น

แผนภาพข้างล่างนี้ แสดงองค์ประกอบภายในของกองทุนหมู่บ้านในรูปแบบของ “ชีพพี โมเดล” ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

แผนภูมิที่ 1 ระบบการทำงานของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการประเมินโครงการ มีดังนี้

1. แบบรายงาน บร. 1 แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน
2. แบบรายงาน บร. 2 แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน
3. แบบรายงาน บร. 3 แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่มีต่อกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง
4. แบบรายงาน บร. 4 แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน
5. แบบรายงาน บร. 5 แบบรายงาน ผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
6. แบบรายงาน บร. 6 แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงิน จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. แบบรายงาน บร. 7 แบบรายงานผลการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน
8. แบบรายงาน บร. 8 โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
9. แบบรายงาน บร. 9 แบบบันทึกการสัมภาษณ์
10. แบบรายงาน บร. 10 แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน
11. แบบรายงาน บร. 11 แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี
12. แบบรายงาน บร. 12 การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล สำหรับแต่ละตัวชี้วัด ขึ้นอยู่กับลักษณะและธรรมชาติของตัวชี้วัดนั้น ๆ ทั้งตัวชี้วัดของหน่วยระบบบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้ และตัวชี้วัดของหน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้กู้แต่ละราย

วิธีการที่ใช้เก็บข้อมูลและการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ประกอบด้วยหลายวิธี ได้แก่

1. การสัมภาษณ์โดยใช้แบบรายงาน บร. ต่าง ๆ
2. การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม
3. การสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม
4. การจัดประชุมเวทีชาวบ้าน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้ด้วยวิธีต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในเรื่องเดียวกันมาประมวลเข้าด้วยกัน เพื่อง่ายต่อการใช้งานในด้านต่าง ๆ ถ้าพบว่า ข้อมูลที่เก็บมาได้มีข้อแตกต่างกัน

มากก็ทำการตรวจสอบข้อมูลนั้น ๆ กับแหล่งที่มาของข้อมูลหรือแหล่งอื่น ๆ ที่มีความเชื่อถือได้และมีความชัดเจนในเนื้อหาในส่วนนั้น เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลจนมีความชัดเจนให้มากที่สุดแล้วจากนั้นก็นำมาเรียบเรียงและจัดเกลาจนได้ประเด็นที่ชัดเจนและมีข้อมูลตรงกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงให้ได้มากที่สุด

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

สารนิพนธ์นี้ ต้องการทราบผลการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติประกอบด้วยรายงานข้อมูลที่ได้ตามกรอบความคิดทฤษฎีซีพีพีโมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นรายงานตอนที่ 1- 5 และรายงานตามวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์แต่ละประการทั้ง 4 ประการซึ่งมี 4 ตอน ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน
2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม
3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้รู้
4. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์ 4 ประการ อันได้แก่

4.1 เพื่อทราบว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ 5 ข้อมากน้อยเพียงใด

4.2 เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและด้านลบของอะไรบ้างที่สนับสนุนหรือขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุน

4.3 เพื่อทราบว่าได้เกิดองค์การเครือข่ายของการเรียนรู้หรือไม่ จากกระบวนการทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้

4.4 เพื่อทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน

โดยจะใช้หลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Evaluation) เป็นสำคัญ ดังนั้นสำหรับตัวชี้วัดหรือตัวแปรที่ผู้ทำวิจัยไม่สามารถประเมินตั้งเกณฑ์การตัดสินค่า “ดี – เลว” ก็จะนำมาเสนอข้อมูลตามสภาพจริงเท่านั้น ส่วนตัวชี้วัดใดที่สมควรตั้งเกณฑ์ตัดสินค่าได้ก็จะแสดงเกณฑ์นั้นอย่างชัดเจนควบคู่ไปกับการเสนอข้อมูล และเสนอผลการตัดสินค่า

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

1.1 บริบทระดับประเทศ

1.1.1 ความยากจนของประเทศ

ประชากรของประเทศไทยประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่และมีอาชีพนี้มาช้านาน แต่การประกอบอาชีพเกษตรกรรมนั้นเป็นการประกอบอาชีพแบบพอเพียง และ แต่ละครอบครัวก็มีพื้นที่ในการประกอบอาชีพไม่มากนักและยังไม่รู้จักการส่งออกที่เป็นธุรกิจ

ขนาดใหญ่ ทำให้ประเทศไทยโดยส่วนรวมมีรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนน้อย ซึ่งต่างจากประเทศทางตะวันตกที่เขาประกอบอาชีพแต่ละรายมีแต่รายใหญ่ ๆ และค้าขายส่งออกเป็นหลัก ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบประเทศไทยกับประเทศทางตะวันตกแล้วทำให้ประเทศไทยยังด้อยกว่า ประกอบกับค่าเงินบาทของไทยมีค่าน้อยกว่าประเทศทางตะวันตก เวลาที่เราไปซื้อของจากประเทศทางตะวันตก จึงต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากในการซื้อ ซึ่งต่างจากประเทศทางตะวันตกเป็นอย่างมาก

1.1.2 นโยบายของการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ทางหน่วยงานของรัฐมีนโยบายที่จะช่วยให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นธุรกิจที่มีการพัฒนาในแนวทางของอุตสาหกรรม ซึ่งนโยบายต่าง ๆ ของทางรัฐบาลจะเป็นส่วนช่วยหนุนให้ผู้ประกอบอาชีพมีกำลังใจในการทำธุรกิจ ซึ่งทางรัฐบาลจะเป็นส่วนช่วยในการวางแผนงานต่าง ๆ สำหรับผู้ที่คิดจะทำธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจ

1.1.3 ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

เนื่องจากปัจจุบันนี้สินค้าที่ส่งออกของประเทศยังอยู่ในเกณฑ์ที่ถือว่ายังไม่อยู่ในภาวะการขาดดุลระดับประเทศ เนื่องจากสินค้าบางตัวยังส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้อยู่เป็นประจำ แต่อาจจะมีสินค้าบางตัวที่ต้องทำการส่งออกเฉพาะในแต่ละฤดูกาลเท่านั้น ซึ่งทำให้เมื่อหมดฤดูกาลไปแล้วไม่มีสินค้าตัวนั้นไปจำหน่าย

1.1.4 สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

ไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติล้วนแล้วแต่เป็นสภาพแวดล้อมที่ยังคงยั่งยืนและมีอยู่ในปัจจุบัน แต่ในปัจจุบันนี้ทรัพยากรธรรมชาติเริ่มลดน้อยลงไปเนื่องจากประชากรนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดไปใช้โดยไร้ประโยชน์และไม่รู้จักประหยัด ซึ่งกว่าที่ทรัพยากรเหล่านั้นจะมีขึ้นมาอีกย่อมใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน หรือทรัพยากรอาจจะไม่สามารถเติบโตได้ทันกับประชากรที่ต้องการนำไปใช้

1.1.5 ความเคื่อนร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

เนื่องจากสภาพแวดล้อมของประเทศถูกรุกรานและหมดไปทำให้ประชากรเกิดความเดือดร้อนขึ้นเนื่องจากไม่มีทรัพยากรในการทำมาหากินจึงต้องกระตือรือร้นที่จะทำให้ตัวเองและครอบครัวได้อยู่รอดในพื้นที่นั้น ๆ จึงต้องไปเป็นหนี้สินของนายทุนต่าง ๆ หรือธนาคารเพื่อนำเงินส่วนนี้มาหมุนเวียนใช้ในชีวิตประจำวัน

1.1.6 ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ

เนื่องจากประชากรในปัจจุบันชอบไปลอกเลียนแบบวัฒนธรรมของชาวตะวันตกมากจนเกินไปจนทำให้ลืมนึกถึงวัฒนธรรมที่ดีงามของตนเอง รวมถึงชอบไปนำเข้าสินค้าทางตะวันตกมาจำหน่ายซึ่งต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงทำให้ราคาของสินค้าแพงเกินอัตราแต่ก็ไม่ทำให้

ประชากรลดการนิยมนินค้าจากต่างประเทศลงได้ ทำให้วัฒนธรรมและสินค้าที่ผลิตโดยประชากรในประเทศไม่ได้รับความนิยม ซึ่งต่อไปในอนาคตคาดว่าวัฒนธรรมไทยคงจะมีผู้สืบทอดและปฏิบัติตามน้อยลง

1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

หมู่บ้านนาใหญ่ได้อพยพมาจากบ้านกุดปลาแข้ง โดยเล่าต่อกันมาว่า มีคนๆ หนึ่ง นับว่าเป็นคนที่ฉลาดและมีความรู้ดีกว่าคนทั้งหลายในกลุ่มนั้น คนทั้งหลายจึงยกย่องให้เป็นหัวหน้า เมื่ออพยพมาถึงสถานที่แห่งนี้ หัวหน้าเห็นว่า พื้นที่และสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ จึงตัดสินใจพากันตั้งหลักแหล่งอยู่ที่นี่ และได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านนาใหญ่ เพราะหัวหน้าชื่อนายนา เป็นคนร่างใหญ่ ระยะเวลาผ่านไป นายนาได้ถึงแก่ความตาย ต่อมาชาวบ้านเห็นว่า “บ้านนาใหญ่” เป็นชื่อหมู่บ้านที่ยาวเกินไป คนส่วนใหญ่มักจะเรียกสั้นๆ ว่า “บ้านนาใหญ่” นานวันเข้าคำว่า “นาย” จึงหายไป หลังจากนั้นจึงได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านนาใหญ่” จนถึงปัจจุบันนี้

1.2.2 สภาพปัจจุบัน

- ประชากร ในหมู่บ้านมีครัวเรือน 287 ครัวเรือน มีบ้าน 287 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งหมดในหมู่บ้าน 1,017 คน ซึ่งเป็นผู้ชาย 478 คน เป็นผู้หญิง 539 คน

ประชากรวัย 1 วัน – 3 ปีเต็ม	จำนวน	37	คน	ร้อยละ	3.63
3 ปี 1 วัน – 6 ปีเต็ม	จำนวน	50	คน	ร้อยละ	4.92
6 ปี 1 วัน – 12 ปีเต็ม	จำนวน	81	คน	ร้อยละ	7.96
12 ปี 1 วัน – 14 ปีเต็ม	จำนวน	26	คน	ร้อยละ	2.56
15 ปี 1 วัน – 18 ปีเต็ม	จำนวน	19	คน	ร้อยละ	1.87
18 ปี 1 วัน – 50 ปีเต็ม	จำนวน	686	คน	ร้อยละ	67.45
50 ปี 1 วัน – 60 ปีเต็ม	จำนวน	58	คน	ร้อยละ	5.70
60 ปี 1 วันขึ้นไป	จำนวน	60	คน	ร้อยละ	5.90

- โรงเรียนในหมู่บ้านเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา ชื่อโรงเรียนบ้านนาใหญ่ มีครูจำนวน 9 คน โรงเรียนก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2460

โรงเรียนในหมู่บ้านมีครูที่สอนจบวิชาดังนี้

วิชาเอก ประถมศึกษา	จำนวน	4	คน	ร้อยละ	44.44
วิชาเอก ภาษาอังกฤษ	จำนวน	1	คน	ร้อยละ	11.11
วิชาเอก คหกรรม	จำนวน	1	คน	ร้อยละ	11.11
วิชาเอก สังคมศึกษา	จำนวน	1	คน	ร้อยละ	11.11

วิชาเอก ฟิสิกส์ จำนวน 1 คน ร้อยละ 11.11

วิชาเอก วิทยาศาสตร์ จำนวน 1 คน ร้อยละ 11.11

จำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับอนุบาล ชั้นประถม

ชั้นอนุบาล 1 มี 1 ห้อง มีเด็ก 37 คน ร้อยละ 20.79

ชั้นอนุบาล 2 มี 1 ห้อง มีเด็ก 14 คน ร้อยละ 7.87

ชั้น ป. 1 มี 1 ห้อง มีเด็ก 29 คน ร้อยละ 16.29

ชั้น ป. 2 มี 1 ห้อง มีเด็ก 25 คน ร้อยละ 14.04

ชั้น ป. 3 มี 1 ห้อง มีเด็ก 16 คน ร้อยละ 8.99

ชั้น ป. 4 มี 1 ห้อง มีเด็ก 20 คน ร้อยละ 11.24

ชั้น ป. 5 มี 1 ห้อง มีเด็ก 22 คน ร้อยละ 12.36

ชั้น ป. 6 มี 1 ห้อง มีเด็ก 15 คน ร้อยละ 8.43

ในหมู่บ้านมีศูนย์เลี้ยงเด็กอยู่ 1 ศูนย์ซึ่งมีครูอยู่ 2 คน ครูจบการศึกษา ม.6 ทั้ง 2 คน มีเด็กอยู่ในศูนย์จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 4.33 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในหมู่บ้าน

มีสมาชิกในหมู่บ้านออกไปศึกษานอกหมู่บ้านจำนวน 441 คน คือ

ระดับประถมศึกษา จำนวน 90 คน ร้อยละ 20.41

ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 164 คน ร้อยละ 37.19

นักศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 143 คน ร้อยละ 32.42

สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา จำนวน 44 คน ร้อยละ 9.98

- ปัจจุบันในหมู่บ้านมีร้านค้าทั้งหมด 5 ร้าน มีโรงสี จำนวน 3 โรง มีการเลี้ยงสัตว์ คือ เลี้ยงวัว 225 ตัว ควาย 6 ตัว เป็ด 517 ตัว ไก่ 1,708 ตัว ไก่ไข่ 585 ตัว สุกร 33 ตัว

- แหล่งน้ำในหมู่บ้านนาใหญ่ มีทั้งหมด 5 แหล่ง ดังตารางต่อไปนี้

จำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจำแนกตามแหล่งน้ำดังต่อไปนี้

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
บ่อน้ำตื้น	1 บ่อ	1 บ่อ	-
บ่อน้ำบาดาล	12 บ่อ	10 บ่อ	2 บ่อ
สระน้ำ	1 สระ	1 สระ	-
คลอง	4 แห่ง	-	4 แห่ง
ฝายกั้นน้ำ	1 แห่ง	1 แห่ง	-
รวม	19 แหล่ง		

1.2.3 ด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน / ชุมชน

ส่วนมากแล้วประชากรในหมู่บ้านจะประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก มีจำนวนครอบครัวที่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมทั้งหมด 273 ครอบครัว มีบางรายเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรแล้ว จะสรรหาอาชีพเสริม ซึ่งบางรายจะปลูกถั่วลิสง ปลูกถั่วเขียว ปลูกผักต่างๆ บางรายจะทำการทอเสื่อ ทอผ้าไหม อีกส่วนหนึ่งออกไปรับจ้างทั่วไปนอกหมู่บ้าน มีจำนวนประมาณ 50 คน ซึ่งทุกคนที่ไปทำงานส่งเงินเข้าหมู่บ้านรวมทั้งหมดประมาณปีละ 250,000 บาท อีกส่วนรับราชการจำนวนประมาณ 14 ครอบครัว และทำการค้าขายภายในหมู่บ้าน รายได้ของประชากรในหมู่บ้านต่อปีในแต่ละครอบครัว โดยสรุปรวมทั้งหมดประมาณได้ดังนี้

1,000 – 5,000	บาท	มี	25	ครอบครัว
5,001 – 10,000	บาท	มี	41	ครอบครัว
10,001 – 20,000	บาท	มี	40	ครอบครัว
20,001 – 30,000	บาท	มี	80	ครอบครัว
30,001 – 50,000	บาท	มี	98	ครอบครัว
50,001 – 100,000	บาท	มี	3	ครอบครัว

1.2.4 ด้านวัฒนธรรมและประเพณี

หมู่บ้านนาใหญ่ มีวัด จำนวน 1 แห่ง ชื่อ “วัดนาใหญ่” มีพระทั้งหมดจำนวน 3 รูป เณร จำนวน 4 รูป ไม่มีแม่ชีและเด็กวัด ซึ่งปัจจุบันนี้ก็ได้มีพระและเณรบวชเพิ่มเข้ามาเรื่อยๆ แต่ไม่ได้อยู่จำพรรษาตลอดไป ส่วนภาษาที่ใช้สื่อสารภายในหมู่บ้าน คือภาษาพื้นบ้าน เป็นภาษาไทย-อีสาน

ในรอบหนึ่งปีในหมู่บ้านมีการทำบุญหรืองานประเพณี ดังต่อไปนี้

เดือน มกราคม	ทำบุญประเพณี	วันขึ้นปีใหม่
เดือน กุมภาพันธ์	ทำบุญประเพณี	งานประจำปี
เดือน มีนาคม	ทำบุญประเพณี	วันคล้ายวันมรณะภาพของ พระครู เสถียร พิริยะคุณ
เดือน เมษายน	ทำบุญประเพณี	วันสงกรานต์
เดือน พฤษภาคม	ทำบุญประเพณี	บุญกลางบ้าน ทั้งหมู่ 2 และหมู่ 6
เดือน มิถุนายน	ทำบุญประเพณี	-
เดือน กรกฎาคม	ทำบุญประเพณี	วันเข้าพรรษา
เดือน สิงหาคม	ทำบุญประเพณี	วันสัปดาห์ไทยและงานวันแม่แห่งชาติ

เดือน กันยายน	ทำบุญประเพณี วันสาทลาว
เดือน ตุลาคม	ทำบุญประเพณี วันออกพรรษา
เดือน พฤศจิกายน	ทำบุญประเพณี บุญประเวศเทศมหาชาติและงานวันลอยกระทง
เดือน ธันวาคม	ทำบุญประเพณี งานวันพ่อ

2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยภาพรวมมีดังต่อไปนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า

1. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจากการสัมมนาและเปิดเวทีชาวบ้านในหมู่บ้าน พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มาร่วมการเปิดเวทีชาวบ้านในช่วงแรก ๆ พร้อมกับการก่อตั้งกองทุนหมู่บ้าน มีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลที่ทางเจ้าหน้าที่ในส่วนต่าง ๆ เข้ามาอธิบายให้ฟัง เกี่ยวกับการที่รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของแต่ละชุมชนที่ยังขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ ซึ่งรัฐบาลก็ได้ดำเนินการตามนโยบายที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างรายได้ ลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินขึ้น

2. เงิน 1 ล้านบาท เงินจำนวนนี้เป็นแหล่งเงินทุนในหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกผู้ที่ยังขาดแคลนเงินทุนได้มาขอกู้กับคณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านได้รับรู้ร่วมกันว่าเป็นเงินหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน เมื่อดำเนินการกู้ไปแล้วต้องมีการคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยในระยะเวลาภายใน 1 ปี ตามที่ระบุไว้ในระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน

3. คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้ที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการของกองทุนหมู่บ้าน ต้องมาจากการคัดเลือกของประชาชนในหมู่บ้านจะต้องเป็นบุคคลที่ประชาชนไว้ใจ มีความรู้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

4. เงินที่ผู้กู้ชำระคืน คาดว่าจะสามารถนำเงินมาชำระคืนยังกองทุนได้ร้อยละ 50

5. ผู้สมัครขอกู้ ผู้ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนมีจำนวน 222 ราย แต่ผู้ที่ได้เงินจากกองทุนตามมติของทางคณะกรรมการมีจำนวน 54 ราย

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A พบว่า

1. กระบวนการคัดเลือกผู้กู้ของกองทุน พบว่า ทางคณะกรรมการของกองทุนจะคัดเลือกจากสมาชิกผู้ที่มีความจำเป็นจริง ๆ ที่ต้องการเงินทุนไปลงทุนในการประกอบอาชีพหลัก ๆ และต้องดูถึงอนาคตว่าจะมีเงินจำนวนนั้นพร้อมดอกเบี้ยมาคืนกองทุนได้ตามกำหนด

2. การแนะนำวิธีการทำธุรกิจ พบว่า ส่วนมากจะเป็นเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการเข้ามาแนะนำวิธีการทำธุรกิจ

3. การรับชำระหนี้ พบว่า ปัจจุบันยังไม่มีสมาชิกรายใดนำเงินพร้อมดอกเบี้ยมาคืนยังกองทุน เพราะยังไม่ถึงกำหนดที่จะต้องส่งคืน

4. การทำบัญชี พบว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดี ทำให้การทำบัญชีของกองทุนไม่มีปัญหาเกิดขึ้น

5. การช่วยหาตลาด พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนในหมู่บ้านจะช่วยกันหาตลาดในการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร หรือนำผลิตผลไปจำหน่ายให้ยัง ช.ก.ส. ,สหกรณ์การเกษตร โรงสีต่าง ๆ โรงงานรับหัวมันสด บริษัทเจริญโภคภัณฑ์

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A พบว่า

1. จำนวนผู้ได้กู้ พบว่า จากการตัดสินใจของทางคณะกรรมการจำนวนผู้ที่ได้เงินกู้จากกองทุนมีจำนวน 54 ราย ซึ่งแต่ละรายได้จำนวนเงินที่ไม่เท่ากัน

2. ยอดเงินให้กู้ พบว่า สมาชิกแต่ละรายได้จำนวนเงินกู้ไปยอดเงินอยู่ระหว่าง 8,000-20,000 บาท

3. กองทุนสะสม พบว่า จะมียอดเงินสะสมจากจำนวนสมาชิกผู้ถือหุ้นอยู่ประมาณ 7,000 บาท

4. ชื่อเสียงของกองทุน พบว่า ปัจจุบัน ทางพัฒนากรได้คัดเลือกกองทุนหมู่บ้านขนาดใหญ่ หมู่ที่ 2 เป็นกองทุนตัวอย่าง ประจำตำบลนากลาง

ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลโดยตรง พบว่า ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีแหล่งเงินทุน

- จำนวนผู้กู้ มีผู้กู้จำนวนมากที่ต้องการเงินไปลงทุนในการประกอบอาชีพ
- ยอดเงินให้กู้ ผู้กู้แต่ละรายย่อมจะไม่ได้ยอดเงินที่เท่ากัน เพราะทางคณะกรรมการจะพิจารณาจากความเป็นจริง จึงจะอนุมัติจำนวนให้แก่ผู้กู้แต่ละราย

- กองทุนสะสม จำนวนทุนสะสมขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิกของกองทุน

2. ผลกระทบโดยอ้อม พบว่า

- จำนวนผู้ที่ได้กู้ พบว่า จากการปล่อยกู้ตั้งแต่งวดแรกจนถึงปัจจุบัน มีจำนวนผู้กู้ทั้งสิ้น 54 ราย และจะชำระคืนประมาณเดือนตุลาคม สำหรับงวดแรกและงวดต่อไป

- จำนวนทุนสะสมของหมู่บ้าน เมื่อได้ตั้งกองทุนย่อมต้องมีการสะสมเงินทุน ซึ่งจำนวนทุนสะสมต้องดูจากการที่ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามาเป็นสมาชิกมากขึ้นเพียงใด

- การขยายกิจการของผู้กู้ เนื่องจากผู้กู้ส่วนใหญ่ จะประกอบอาชีพทางการเกษตรจึงไม่สามารถขยายกิจการให้เกิดกำไรขึ้นได้ แต่อาจจะมีบางรายที่ทำได้ แต่ส่วนน้อยเท่านั้น

- การเกิดกิจการใหม่ๆ ขึ้นภายในท้องถิ่น เช่นการทำสาโท

3. ผลกระทบทางอ้อม พบว่า

- กองทุนหมู่บ้าน มีศักยภาพและความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น ทางด้านการมีผู้สนับสนุนให้เกิดกองทุน มีสมาชิกให้ความร่วมมือ สมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุน

- ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ในเรื่องของการทำความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนโดยมีบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนมาให้ความรู้

- ชุมชนมีเครือข่ายการตลาดอยู่มากเช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) โรงสีไทยนครชัย บริษัทรับหั่วมันสด บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ ฯลฯ

- ชุมชนมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ โดยที่ผู้กู้แต่ละคนต้องคิดว่าการประกอบอาชีพโดยที่ไม่กู้หนี้จากแหล่งดอกเบี้ยที่แพง ผู้กู้ต้องใช้หลักการประกอบอาชีพแบบพึ่งพาตนเองทางเทคโนโลยีและควรคำนึงถึงการดำเนินการประกอบอาชีพต้องใช้บริโภคเองได้ และมีตลาดที่แน่นอน

2.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B

หน่วยระบบ B คือหน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า

จำนวนเงินที่ได้จากการกู้ยืมกองทุน ผู้กู้แต่ละรายได้ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการและวัตถุประสงค์และเทคนิควิธีการทำงานของแต่ละบุคคลว่าจะจัดการอย่างไรให้เหมาะสมกับเงินที่ได้มา

2.2.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B พบว่า

การทำกิจการอย่างถูกวิธีของผู้กู้แต่ละรายซึ่งในชุมชนส่วนมากจะประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก ผู้กู้แต่ละราย เมื่อมีการทำการเกษตรย่อมต้องมีการวิเคราะห์ ประเมินสภาพภูมิอากาศหรือปัจจัยอื่นๆ มาประกอบกันขึ้น เพื่อให้ผลผลิตที่จะได้นั้นมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลให้มากที่สุดและต้องมีการจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตที่จะเก็บเกี่ยวได้ตามฤดูกาล

2.2.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B พบว่า

1. ผลโดยตรง จากการเก็บข้อมูลจากประชาชนในชุมชน เนื่องจากช่วงนี้ ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล จึงทำให้ผลผลิตทางการเกษตรได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ทำให้เกิดรายได้เข้ามาน้อยกว่าปีที่แล้ว จึงไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เกี่ยวกับการประกอบอาชีพหลักๆ

2. ผลกระทบโดยอ้อม ทำให้ผู้กู้ได้มีการพึ่งพาตนเอง ทำให้เกิดศักยภาพและความเข้มแข็งขึ้นในชุมชน ทำให้คนที่เคยทำงานต่างถิ่นกลับมาประกอบอาชีพในชุมชน

3. ผลกระทบโดยตรง ทำให้ผู้กู้ได้ทำการประกอบอาชีพด้วยเทคนิควิธีที่ดีขึ้น เนื่องมาจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง และบางส่วนได้มีเจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยให้ความรู้ ทำให้เกิดเครือข่ายภายในชุมชน

3. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้

เมื่อทำการจัดกลุ่มผู้กู้ที่ทำการประกอบอาชีพเดียวกันคือ กลุ่มการทำนา กลุ่มการทำไร่ หน่วยระบบในการทำนาที่ดีจะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยนำเข้า ๔ กระบวนการและผลผลิตที่ดี

อาชีพทำนา ปัจจัยนำเข้าที่ดีได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว ปุ๋ย

กระบวนการที่ดีได้แก่ เริ่มตั้งแต่การไถ – คราด ต้องเสมอกัน การปล่อยน้ำให้พอดี การใส่ปุ๋ยในช่วงเวลาที่เหมาะสม การดูแลกำจัดวัชพืช การเก็บเกี่ยวผลผลิตตามฤดูกาล

ผลผลิตที่ดีได้คุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ การเก็บเกี่ยวข้าวที่ไม่มี ความชื้นมากและปริมาณที่เก็บเกี่ยวได้ต้องเหมาะสมกับจำนวนไร่ที่ทำ

อาชีพทำไร่ ปัจจัยนำเข้าที่ดีได้แก่ พันธุ์มันสำปะหลัง ปุ๋ย

กระบวนการที่ดีได้แก่ เริ่มตั้งแต่การไถ ต้องยกร่อง มีร่องห่างกันประมาณ 1 สอก มีการปลูกต้นมันห่างกันประมาณ 1 คืบ การใส่ปุ๋ยในช่วงเวลาที่เหมาะสม การดูแลกำจัดวัชพืช การเก็บเกี่ยวผลผลิตตามฤดูกาล

ผลผลิตที่ดีได้คุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ การเก็บผลผลิตของมันสำปะหลังตามระยะเวลา และปริมาณที่เก็บเกี่ยวได้ต้องเหมาะสมกับจำนวนไร่ที่ทำ

4. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์

1. มีการจัดตั้งและเริ่มดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้น
2. ได้ทราบถึงปัจจัยและตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการดำเนินงานของกองทุน เพื่อให้กองทุนได้ดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. กองทุนหมู่บ้านได้มีการบริหารจัดการเงิน 1 ล้านบาท ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีประธานเป็นผู้แบ่งหน้าที่ให้กับคณะกรรมการในการดำเนินงาน

4. ประชากรในหมู่บ้านได้มีการร่วมมือร่วมใจกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนรวม และมีความสามัคคีกันดี มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรักใคร่กลมเกลียว มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5. ระบบเศรษฐกิจของหมู่บ้านถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ฟุ่มเฟือย ถือได้ว่าเป็นระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอ

จากการติดตามผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน นาใหญ่ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. เพื่อศึกษา “ ปัจจัยและตัวแปร ” ที่จำเป็นที่ทำให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกิดขึ้นได้ อยู่ได้และเติบโตได้
3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการบริหารจัดการ เงิน 1 ล้านบาท
4. เพื่อทราบตัวชี้วัดความเข้มแข็งในการสร้างศักยภาพของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
5. เพื่อศึกษาระดับฐานรากของระบบเศรษฐกิจ สังคม ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. สังเกตและศึกษาสภาพทั่วไปของท้องถิ่น
2. ศึกษาเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ศึกษาและทำความเข้าใจกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. ใช้ทฤษฎีต่าง ๆ ในการวิเคราะห์และกำหนดตัวชี้วัด ตัวแปรในการใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
5. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยข้อมูลบางส่วนจากแบบ บร. ต่าง ๆ เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกตและ การมีส่วนร่วมในชุมชน
6. ประมวลผลสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบรูปแบบการประเมินและเครื่องมือที่ใช้ เพื่อทราบตัวชี้วัดต่าง ๆ และผลการวิเคราะห์ติดตามผล

1. ลงมือเขียนสารนิพนธ์

3. ผลการดำเนินการ

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวมมีดังต่อไปนี้

- 3.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A (หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กั)

พบว่า

นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติประชาชนในหมู่บ้านมีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการเสริมสร้างรายได้ ลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน ซึ่งทางรัฐบาลได้จัดสรรเงินจำนวน 1 ล้านบาทเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน ซึ่งกองทุนจะต้องมีคณะกรรมการเพื่อดำเนินงาน โดยที่คณะกรรมการจะต้องมาจากการคัดเลือกจากประชาชนในหมู่บ้านและจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่ได้รับไว้ระเบียบกองทุน และจัดตั้งประธานเพื่อเป็นผู้บริหารงานต่าง ๆ และแบ่งหน้าที่ให้กับคณะกรรมการแต่ละคน คณะกรรมการจะต้องเป็นฝ่ายคัดเลือกสมาชิกทั้งหมด 222 คน เพื่อนำไปพิจารณาในการอนุมัติเงินกู้ ซึ่งสมาชิกที่ได้เงินกู้มีจำนวน 54 รายและแต่ละรายจะได้จำนวนเงินที่ไม่เท่ากัน และจะต้องแจ้งเงื่อนไขต่าง ๆ ให้กับสมาชิกทุกคนได้รับทราบร่วมกัน ซึ่งยอดเงินของกองทุนสะสมในปัจจุบันมีประมาณ 7,000 บาท เมื่อสมาชิกได้ทำการกู้ไปแล้วจะต้องนำเงินมาคืนภายในกำหนดระยะเวลาที่ตกลงกัน คือ ภายใน 1 ปี ถ้าผิดสัญญาจะมีบทลงโทษตามระเบียบที่ได้ตั้งเอาไว้

3.2 ผลการประเมินหน่วยระบบ B (หน่วยระบบการดำเนินการของผู้กู้แต่ละราย) พบว่า

จำนวนเงินที่ได้จากการกู้กองทุน ผู้กู้แต่ละรายได้ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับเงื่อนไขโครงการและวัตถุประสงค์และเทคนิควิธีการทำงานของแต่ละบุคคลว่าจะจัดการอย่างไรให้เหมาะสมกับเงินที่ได้มาการทำกิจการอย่างถูกวิธีของผู้กู้แต่ละรายซึ่งในชุมชนส่วนมากจะประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก ผู้กู้แต่ละราย เมื่อมีการทำการเกษตรย่อมต้องมีการวิเคราะห์ ประเมินสภาพภูมิอากาศหรือปัจจัยอื่นๆ มาประกอบกันขึ้น เพื่อให้ผลผลิตที่จะได้นั้นมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลให้มากที่สุดและต้องมีการจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตที่จะเก็บเกี่ยวได้ตามฤดูกาล

4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้

เมื่อทำการจัดกลุ่มผู้กู้ที่ทำการประกอบอาชีพเดียวกันคือ กลุ่มการทำนา กลุ่มการทำไร่ หน่วยระบบในการทำนาที่ดีจะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยนำเข้า ๔ กระบวนการและผลผลิตที่ดี

อาชีพทำนา ปัจจัยนำเข้าที่ดีได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว ปุ๋ย

กระบวนการที่ดีได้แก่ เริ่มตั้งแต่การไถ – คราด ต้องเสมอกัน การปล่อยน้ำให้พอดี การใส่ปุ๋ยในช่วงเวลาที่เหมาะสม การดูแลกำจัดวัชพืช การเก็บเกี่ยวผลผลิตตามฤดูกาล

ผลผลิตที่ดีได้คุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ การเก็บเกี่ยวข้าวที่ไม่มีความชื้นมากและปริมาณที่เก็บเกี่ยวได้ต้องเหมาะสมกับจำนวนไร่ที่ทำ

อาชีพทำไร่ ปัจจัยนำเข้าที่ดีได้แก่ พันธุ์มันสำปะหลัง ปุ๋ย

กระบวนการที่ดีได้แก่ เริ่มตั้งแต่การไถ ต้องยกร่อง มีร่องห่างกันประมาณ 1 สอก มีการปลูกต้นมันห่างกันประมาณ 1 คืบ การใส่ปุ๋ยในช่วงเวลาที่เหมาะสม การดูแลกำจัดวัชพืช การเก็บเกี่ยวผลผลิตตามฤดูกาล

ผลผลิตที่ดีได้คุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ การเก็บผลผลิตของมัน ลำปะหลังตามระยะเวลา และปริมาณที่เก็บเกี่ยวได้ต้องเหมาะสมกับจำนวนไร่ที่ทำ

5. อภิปรายผล

มีการบรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- มีการจัดตั้งและเริ่มดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้น
- ได้ทราบถึงปัจจัยและตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการดำเนินงานของกองทุน เพื่อให้กองทุนได้ดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- กองทุนหมู่บ้านได้มีการบริหารจัดการเงิน 1 ล้านบาท ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีประธานเป็นผู้แบ่งหน้าที่ให้กับคณะกรรมการในการดำเนินงาน
- ประชากรในหมู่บ้านได้มีการร่วมมือร่วมใจกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนรวม และมีความสามัคคีกันดี มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรักใคร่กลมเกลียว มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ระบบเศรษฐกิจของหมู่บ้านถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ฟุ่มเฟือย ถือได้ว่าเป็นระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง

6. ข้อเสนอแนะ

ในการทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ไม่ควรมีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับของกองทุน เพราะสมาชิกร่วมกันรับรู้ระเบียบข้อบังคับในครั้งนี้และดำเนินการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ในการบริหารจัดการกองทุนทางคณะกรรมการมีการวางแผนในการบริหารจัดการกองทุนที่รอบคอบและเป็นระบบ

ผู้วิจัยจะขอเสนอแนะแก่ผู้ที่ต้องการเข้าไปศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากองทุนในชุมชน ซึ่งในขณะนี้ในเรื่องของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านดำเนินการไปด้วยความสะดวก เนื่องจากมีการวางแผนงานอย่างรัดกุมและต่อเนื่อง แต่ในปัจจุบันนี้ยังไม่มีบุคลากรฝ่ายใดเข้ามาให้ความสนับสนุนในเรื่องของการลงทุนหรือแนวทางในการประกอบอาชีพเสริม ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้ที่มีความประสงค์จะเข้ามาทำการวิจัยในครั้งต่อไปให้พิจารณาหัวข้อในการวิจัยในเรื่องของการลงทุนแก่ประชาชนในหมู่บ้าน

บรรณานุกรม

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : บริษัท สหพัฒนาการพิมพ์ จำกัด.

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านนาใหญ่. (2544). ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านนาใหญ่. นครราชสีมา. (เอกสารอัดสำเนา)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี .(2542). คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร

บัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการ. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ).(2544). รวมบทความทางการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6 ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม., กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.